

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-1/...01.11.2021 г.

ДО
Г-ЖА ВАЛЕРИЯ КАЛЧЕВА
ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА“

На Ваш изх. № ЕО-1/02.11.2021 г.

Относно: Консултации по доклад за екологична оценка (ЕО) на проекта на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАЛЧЕВА,

След запознаване с предоставената от Вас документация по ЕО на проекта на Програма „Околна среда“ (ПОС) 2021-2027 г., изразяваме следното становище:

1. По отношение на доклада за екологична оценка (ЕО) и приложенията към него:

Докладът за ЕО е съобразен с изискванията за структура и обхват съгласно чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), като по представената в него информация имаме следните бележки:

1. На стр. 101 от доклада, при изброяване на контролираните замърсители в пунктовете за мониторинг (ПМ) на качеството на атмосферния въздух по Райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) са допуснати следните технически грешки:

- „пункт „КФС“, Рожен (фонов за опазване на екосистемите) с код BG0053R– АИС за контрол на замърсителите: ФПЧ_{10} (ПАВ, As, Cd, Ni, Pb, Hg), $\text{ФПЧ}_{2.5}$, SO_2 , NO_2/NO , HCl, Cl, HCN и NH_3 и фосген“, от изброените замърсители следва да отпаднат HCl, Cl, HCN, NH_3 и фосген, а да бъдат добавени C_6H_6 , и O_3 ;

- на стр. 102 от доклада „пункт „ДОАС - Ръжена“ в с. Ръжена (крайградски фонов) – от изброените замърсители следва да отпаднат **толуен, ксилен и стирен**.

2. Съгласно данните за качеството на атмосферния въздух от пункта за мониторинг ИАОС/Павлово, за 2017г.¹ са регистрирани 17 бр. превишения на средночасовата норма за опазване на човешкото здраве за замърсителя азотен диоксид, тоест, регистрираните превишения са в допустимия брой в рамките на една календарна година и качеството на атмосферния въздух в РОУКАВ Столична не е нарушено по този замърсител. В тази връзка това следва да бъде отразено в доклада (направеният извод за ПМ ИАОС/ Павлово в РОУКАВ Столичен на стр.142, стр.144 – т.8, т.12, както и на други места в доклада).

3. Направените на стр. 432 и 433 изводи относно намалението на емитираните замърсители са твърде общи, например: "Съгласно извършената оценка, поетапната

¹ <http://eea.government.bg/bg/soer/2017/air/kachestvo-na-atmosferniya-vazduh>, Фиг.19

подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво ще доведе до редуциране на замърсителите, както следва:

- с до 10 пъти снижаване на емитираните ФПЧ_{10} , $\text{ФПЧ}_{2,5}$ и SO_2 ,
- с до два пъти на NO_2 ,
- и с над 200 пъти на емитираните ПАВ в сравнение със сегашните нискоефективни печки на твърди горива за отопление. За целите на настоящата оценка е представено максималното количество емисии, което се очаква да бъде намалено за единица топлинна енергия, отдадена от съответния източник."

В доклада на стр. 351 е направен извод, че проектът на ПОС 2021-2027г. (версия 5.0) изцяло интегрира мярката за задължителното поетапно извеждане от употреба на печки и котли работещи на твърдо гориво, които не отговарят на Регламента за екодизайн. Възможностите за заместване на отоплителните уреди при постепенното премахване на несъответстващите печки и котли ще зависят от наличието на централизирани мрежи и от разходите. Основните възможности са (i) повторно свързване или свързване към газоразпределителна мрежа, където е достъпна, (ii) повторно включване или свързване към система за централно отопление, ако има такава, и (iii) подмяна с печка или котел, които отговарят на стандартите за екодизайн.

За МОСВ е от съществено значение изпълнението на тези мерки от Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г. в максимално пълен обхват на всички предвидени алтернативи. Направеният извод в доклада, е че версия 5.0 изцяло интегрира тези предвидени възможности в приоритет "Въздух", което подкрепяме.

4. По т. 2.1, на стр. 304, точка „По отношение на питейните води“:

- Заглавието на точката да се замени с „По отношение на водите“.

В точката са засегнати различни видове води, а не само питейни води.

- Да се включи информация и за необходимостта от осигуряване на събиране и пречистване на отпадъчните води от населените места, поради недостатъчната изграденост на канализационни системи и въздействието на заустването на непречистени отпадъчни води в повърхностните води.

Основно несъответствие с европейското законодателство е по отношение на събирането и пречистването на отпадъчните води от населените места и неизпълнението на мерките предвидени в Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) във връзка с това изискване с цел постигане на добро състояние на водните тела.

5. По т. 2.1, на стр. 308 Изводи/Обобщения, т. 6 Най-сериозни от рисковите фактори на околната среда.

Към най-сериозните рискови фактори считаме, че следва да се добави в края на т. 6 и „въздействието на отпадъците и отпадъчните води, както и вредното въздействие на водите във връзка с климатичните промени“.

„Изводи/Обобщения“ следва да съдържат анализ за целите на екологична оценка, а тази част съдържа предимно изводи за оценка на здравето на населението, по-конкретно в т. 1 до 5. Единствено в т. 6 са посочени няколко рискови фактора, които са свързани само с нуждите от чиста околна среда на човека. Не са включени фактори за въздействието от човешката дейност върху околната среда. В тази връзка е необходимо да се разшири като се посочат и други важни аспекти.

6. По т. 3, стр. 319, Почви и земеползване.

Текстът „Инвестициите в канализационната мрежа по ПОС 2021-2027 г. ще окажат пряко положително въздействие върху почвите в следствие на намаляване на инфилтрацията от отпадъчните води.“ Да се редактира по следния начин:

„Инвестициите в канализационната мрежа по ПОС 2021-2027 г. ще окажат пряко положително въздействие върху почвите в следствие на намаляване на замърсяването от непречистени отпадъчни води от населените места.“

Предвидените мерки имат за цел да съберат и пречистят несъбраните отпадъчни води от населените места и в тази връзка основният ефект не е намаляване на инфилтрацията.

7. По т.3, стр. 323, 5) Предотвратяване и контрол на замърсяването.

Следва да се включи информация и по отношение на замърсяването от отпадъчните

води от населените места и от производствените предприятия и необходимостта от намаляване и преустановяване на такова замърсяване.

Замърсяването в резултат от заустване на непречистени отпадъчни води и въздействието им както на повърхностните така и на подземните води е предмет на регулиране на европейското и националното законодателство и е в ход Процедура по нарушение на Директивата за пречистване на градските отпадъчни води. Във всички стратегически документи и оценки за България на Европейската комисия се посочват проблеми по отношение на несъответствието по отношение на пречистването на отпадъчните води в България. В тази връзка това е приоритет за държавата и не може да бъде изключено от анализа. Това е и основна цел на ос 1 Води и в тази връзка следва да бъде разгледано.

8. Бележките направени по т. 4-7 на настоящото становище са относими и към Нетехническото резюме на доклада за ЕО на проекта на ПОС 2021-2027 г. и следва да се отразят на съответните места.

9. В доклада за ЕО, т. **1.4. Връзка на ПОС 2021-2027 г. с други съотносими планове, програми и стратегии:**

Посоченият Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България, 2012-2020 г. понастоящем е заменен с Проект на Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в България 2020 – 2030 г. (НПДУУОЗ). Новият план е на етап предстоящо междуведомствено съгласуване и приемане с Решение на Министерския съвет и ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации на МС и може да бъде предоставен. Считаме, че следва да се извърши анализ на степента на съобразяване на приоритетите на новия план в проекта на ПОС 2021-2027 г. Независимо, че НПДУУОЗ, 2020 – 2030 г. все още не е приет от МС, следва да бъдат анализирани и съобразени и заложените в него приоритети, мерки и дейности, а не само със съществуващия Актуализиран НПДУУОЗ 2012 – 2020 г. Тази бележка вече беше предоставена при предходните съгласувания, но не е съобразена.

Същата бележка е валидна и за **Таблица 5-1 Анализ на начина и степента, в които в ПОС 2021-2027 г. са взети/следва да бъдат взети предвид екологичните цели и съображения от стратегиите, плановете и програмите на национално равнище**, в която е анализирана степента на относимост на целите на Актуализиран НПДУУОЗ в Република България, 2012-2020 г., който е заменен понастоящем с НПДУУОЗ, 2020-2030 г.

10. На основание чл. 20, ал. 3, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО)*, МОСВ изиска становище по документацията от Министерство на здравеопазването. Съобразно чл. 20, ал. 3, т. 3 от *Наредбата за ЕО*, Ви уведомяваме, че с писмо с изх. № 04-09-155/24.11.2021 г. Министерство на здравеопазването приема доклада за ЕО на ПОС 2021-2027 г. при условие, че бъдат спазвани заложените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на евентуални неблагоприятни последици върху околната среда и респективно човешкото здраве.

11. Информираме Ви, че в хода на процедурата по провеждане на консултации по доклада за ЕО на проект на ПОС 2021-2027 г. от 4-те Басейнови дирекции са изискани становища по смисъла на чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите*, в т.ч. за допустимостта на проекта на ПОС 2021-2027 г. спрямо режимите по *Закона за водите* и в утвърдените Плановете за управление на речните басейни и Плановете за управление на риска от наводнения. Предоставени са становища по компетентност от Басейнова дирекция „Дунавски район“ (изх. № ПУ-01-337(9)/19.11.2021 г.) и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (изх. № ПУ-02-35(4)/26.11.2021 г.) копие, от които прилагаме за съобразяване. След получаване на останалите становища, същите ще Ви бъдат предоставени своевременно.

II. Предложение за мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:

На основание чл. 20, ал. 8 от *Наредбата за ЕО*, предлагаме следните мерки за наблюдение и контрол при прилагането на програмата по отношение на околната среда и човешкото здраве:

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Период/Отговорен орган за изпълнението
1. Изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване.	Брой изградени/разширени системи	На всеки 3 години/ Бенефициент, Управляващ орган на ПОС
2. Подкрепени мерки от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000.	Брой изпълнени мерки, посочени в стратегическите документи	На всеки 3 години, след приемане на стратегическите документи от МС/ Бенефициенти, Управляващ орган на ПОС
3. Депонирани отпадъци.	Количество, t/год.	Всяка година/ Бенефициенти
4. Генерирани отпадъци.	Количество, t/год.	Всяка година/ Бенефициенти
5. Рециклирани отпадъци.	Количество, t/год.	Всяка година/ Бенефициенти
6. Разделно събрани отпадъци.	Количество, t/год. По кодове на отпадъците	Всяка година/ Бенефициенти
7. Качество на водите, зауствани във водните обекти в районите, в които са осъществени мерки по компонент Пречистване на отпадъчни води.	Подобри показатели за качество на водите, зауствани във водните обекти	Веднъж за периода/ ВиК-оператори, Бенефициенти
8. Качество на водите, предназначени за питейно-битови цели в районите, в които са осъществени мерки по компонент Водоснабдяване.	Подобри показатели за качеството на водите, предназначени за питейно-битови цели в районите, в които са осъществени мерки по компонент Водоснабдяване	Веднъж за периода/ ВиК-оператори, Бенефициенти

Резултатите от наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда считаме за целесъобразно да се представят в тригодишни доклади по наблюдение и контрол на въздействието на ПОС 2020-2027 г. върху околната среда, които на основание чл. 30, ал. 1 от *Наредбата за ЕО* да се представят в МОСВ.

III. Указания за последващите действия, които следва да се предприемат по процедурата по ЕО за Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.:

1. Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 8 от *Наредбата за ЕО*, в срок до 14 дни от получаване на настоящото писмо следва да съгласувате предложените в т. II мерки по

наблюдение и контрол при прилагането на програмата. В случай, че в поставения срок не предоставите Ваше становище, се счита, че мерките са съгласувани.

2. Следва да отразите бележките по т. I от настоящото становище и всички получени становища в резултат на консултациите по чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от *Наредбата за ЕО*, в т.ч. в справката за резултатите от извършените консултации.

3. След отразяване на бележките следва да внесете в МОСВ окомплектовано искане за издаване на становище по ЕО по смисъла на чл. 23, ал.1 от *Наредбата за ЕО*.

Приложение:

1. Копие на становище на Басейнова дирекция „Дунавски район“ с изх. № ПУ-01-337(5)/26.02.2021 г.;
2. Копие на становище на Басенова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх. № ПУ-02-35(4)/26.11.2021 г.

лични данни

АСЕН ЛИЧЕВ

Министър на околната среда и водите